

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Белікова І.В.

кандидат педагогічних наук,

викладач,

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У науковій літературі досі немає чітко визначеної класифікації видів моніторингу. Така сутність частково спричинена тим, що жорсткий поділ освітнього моніторингу за різними видами не доцільний [1, с. 45]. Це також можна пояснити іншими причинами, а саме:

- відкритістю освітньої системи, отже, залежністю результатів її розвитку від багатьох чиників, що не завжди належать до самої системи освіти;

- необхідність отримання різнобічної інформації для вироблення освітньої політики та прийняття рішень органами державного управління освітою або іншими владними структурами;

- використання у процесі формування особистості випускника навчального закладу знань і методик, що властиві іншим наукам (психології, соціології, фізіології тощо).

Задля досягнення зазначених цілей проводиться дослідження психологічних особливостей, соціальних умов життя всіх учасників освітнього процесу (школярів та їхніх родин, учителів), стану фізичного та морального здоров'я дітей, рівня економічного розвитку суспільства й окремого регіону, а також інших об'єктів. Крім того, не всі види моніторингу, які називаються в літературі, на практиці активно застосовуються, але можна сподіватися, що з часом вони реалізуються, оскільки стратегічне планування в освітній сфері та стійкий розвиток системи освіти потребуватиме різнобічного потужного інформаційного забезпечення для реалізації цих напрямів діяльності [2, с. 130].

Усі види моніторингу можна розділити на два типи залежно від того, хто проводить це дослідження. На цьому підґрунті виокремлюють зовнішній та внутрішній моніторинги.

Внутрішній моніторинг якості професійної підготовки майбутніх фахівців забезпечує: об'єктивне оцінювання результатів професійної підготовки; об'єктивний аналіз та оцінювання стану освітнього

середовища групи, навчального закладу, взаємовідносин між педагогами і студентами; визначення напрямів співпраці викладачів, батьків і студентів та потреб у координації діяльності партнерів ВНЗ; правильний добір і розстановку педагогічних кадрів, залучення до професійної підготовки майбутніх фахівців високопрофесійних викладачів; стимулювання самовиховання і самовдосконалення студентів, а також педагогічних працівників і батьків [4, с. 87].

Зовнішній моніторинг – це збирання, обробка, узагальнення, аналіз важливих даних, що характеризують умови, процес та результати якості професійної підготовки майбутніх фахівців, незалежними від колективу цих закладів фахівцями в галузі оцінних технологій, співставлення установлених показників професійної підготовки майбутніх фахівців із певними стандартами. Його здійснюють незалежні спеціальні установи (центри моніторингу, соціологічних досліджень) найчастіше для отримання статистично значущої достовірної інформації, яка є основою освітньої статистики держави. Збирання інформації здійснюється переважно за показниками якості професійної підготовки майбутніх фахівців, що нормативно затверджені й надаються Державному комітетові статистики України, Міністерству освіти і науки України, урядові й іншим відомствам і зацікавленим державним структурам, громадськості як офіційна інформація про результати діяльності системи освіти відповідного рівня [3, с. 143].

Характерною відзнакою обох видів моніторингу є періодичність, постійність та систематизованість.

Слід зазначити, що основними завданнями суб'єктів системи моніторингу виступають постійні (довгострокові) та періодичні (систематичні) спостереження за станом професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови, аналіз стану якості професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови та прогнозування її змін.

Отже, під моніторингом якості професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови ми розуміємо стандартизований систематизований аналіз (якісний та кількісний) й оцінювання професійної підготовки; статистичну обробку та корекцію результатів (за необхідності), а також за допомогою визначених критеріїв подання аналітичних висновків із метою прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови та якості управління, від чого залежить кінцевий результат професійної підготовки.

Список використаних джерел:

1. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи : посібник / кол. авт. О. Локшина, Т. Лукіна, О. Ляшенко, О. Савченко та ін.; за заг. ред. О. І. Локшиної. – К. : К.І.С., 2004. – 128 с.

2. Моніторинг стандартів освіти / за ред. А. Тайджмана, Т. Невілла Послтвейта. – Львів : Літопис, 2003. – 328 с.
3. Моніторинг якості освіти : 2010 (Інформаційно-аналітичний вісник) / за ред. В. І. Войтенко. – Хмельницький : ХОІППО, 2010. – 178 с.
4. Яхнін Я. К. Сучасні підходи до якості освіти / Я. К. Яхнін. – К. : Наукова думка, 2010. – 143 с.

Семанчина В.О.

аспірант,

Херсонський державний університет

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА»

Останні роки в країні постійно набуває обертів процес оновлення. Такі перетворення та нововведення охоплюють всі сторони життєдіяльності людства. Все більше уваги приділяється розвитку суб'єкт-суб'єктних відносин, формування простору для гармонійного розвитку особистості та створення умов для її самореалізації. Поступово місце роботи кожної окремої людини та колектив, в якому вона здійснює свою професійну діяльність, можуть стати тією рушійною силою, котра або підіймає «на крилах професійного успіху» або назавжди формує стале відчуття неможливості до управління цим колективом або керівництвом організацією в цілому. Саме це і спонукає нас до постійного пошуку тих чинників та закономірностей які впливають на процес формування не тільки майбутнього керівника, а також його управлінської культури – основи успішного менеджменту в будь-якій сфері діяльності.

Управлінська культура – це синтез знань та умінь, теоретичного та практичного досвіду, особистісних якостей керівника та, звичайно, сталих понять, сформованих під впливом об'єктивних чинників та закономірностей.

Кожний етап розвитку суспільства вимагає свої, специфічні вимоги до особистості керівника. Насамперед це глибинне знання існуючих проблем та вміння ефективного їх вирішення. Сучасний стан розвитку українського суспільства вимагає від керівника вирішення більш складних нетипових задач, формування нових запитів та інтересів, що потребує відповідного культурного відображення в діяльності керівника. Особливо, коли йдеться про керівників освітянського простору, бо саме вони закладають фундамент «інноваційного майбутнього» [4, с. 43].